

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 91/07-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. júna 2008 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa vo veci návrhu Ing. R. M., B., zastúpenej advokátom JUDr. Z. L., B., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/106/06-K z 30. januára 2007 takto

r o z h o d o l :

1. Rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/106/06-K z 30. januára 2007 v časti, v ktorej bola Ing. R. M. uložená pokuta nad sumu 26 984 Sk, **z r u š u j e .**

2. Vo zvyšnej časti rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií VP/106/06-K z 30. januára 2007 **p o t v r d z u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal uznesením č. k. I. ÚS 91/07-14 z 30. mája 2007 podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní

pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie návrh Ing. R. M. (ďalej len „navrhovateľka“) na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej aj „výbor“) č. VP/106/06-K z 30. januára 2007 (ďalej aj „namietané rozhodnutie“) podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“ alebo „ústavný zákon“) v spojení s § 73a a § 73b zákona o ústavnom súde.

2. Z návrhu vyplýva, že namietaným rozhodnutím uložil výbor navrhovateľke ako verejnej funkcionárke pokutu v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, a to vo výške 43 100 Sk, pretože porušila povinnosť podať do 31. marca písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za predchádzajúci kalendárny rok (ďalej aj „oznámenie“). Podľa namietaného rozhodnutia vyplývala pre navrhovateľku táto povinnosť z ustanovenia čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

3. Navrhovateľka žiadala v súlade s ustanovením § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde zrušiť napadnuté rozhodnutie výboru z dôvodu, že výborom nebola dodržaná lehota na rozhodnutie podľa čl. 9 ods. 5 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a výbor porušil ustanovenie čl. 9 ods. 15 ústavného zákona pri určovaní výšky pokuty. Navrhovateľka poukázala aj na ďalšie skutočnosti, ktoré majú za následok nesprávnosť preskúmaného rozhodnutia výboru. V sťažnosti ďalej podrobnejšie rozobrala uvádzané dôvody, pričom poukázala na zmätočnosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutia výboru, keďže je označené dátumom prijatia tak 4. decembra 2006, ako aj 30. januára 2007. Ďalej uviedla, že nemá vedomosť o tom, že by Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií 30. januára 2007 nejaké rozhodnutie v predmetnej veci schválil. Pokiaľ ide o výšku pokuty, navrhovateľka uviedla, že jedna dvanástina z jej ročného príjmu za výkon verejnej funkcie za rok 2005 predstavovala sumu 26 983,91 Sk, a nie 43 100 Sk, z ktorej vychádzalo rozhodnutie výboru. V ďalšom namietala nepreukázanie zo strany výboru, že pri jeho hlasovaní 4. decembra 2006 bolo jeho rozhodnutie prijaté požadovaným počtom hlasov poslancov, pričom taktiež nie je preukázané, či aj rozhodnutie o výške

pokuty bolo prijaté požadovaným počtom hlasov. V závere uviedla, že oneskorenosť odovzdania oznámenia spôsobila skutočnosť, že po skončení verejnej funkcie bola medzinárodnou organizáciou vyslaná do Sarajeva, kde od tohto času trvalo pôsobí, pričom na podanie oznámenia ju výbor, ako tento nepravdivo tvrdí v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia, nikdy nevyzval a ani neupozornil.

Z toho dôvodu navrhovateľka žiadala zrušiť namietané rozhodnutie výboru a zaviazat' ho na náhradu trov právneho zastúpenia.

4. K návrhu navrhovateľky sa výbor vyjadril prostredníctvom svojho predsedu podaním sp. zn. VP 106/06-K zo 17. apríla 2008, v ktorom uviedol, že s uvedeným názorom ako účastník konania nesúhlasí a tvrdí, že rozhodol na základe úplne zisteného skutkového stavu a vecne správne, a to z nasledujúcich dôvodov:

a) K výhrade o nedodržaní lehoty uvedenej v čl. 9 ods. 5 ústavného zákona výbor konštatoval, že je síce skutkovo správna, avšak ide o poriadkovú lehotu, s uplynutím ktorej nedochádza k zániku zodpovednosti verejného funkcionára za nedodržanie povinnosti podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, resp. k zastaveniu konania.

b) V súvislosti s určením výšky pokuty výbor postupoval v intenciách čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona, keď si po prijatí uznesenia č. 151 zo 4. decembra 2006 vyžiadal údaje o „mesačnom plate“ za rok 2005 od predsedu Úradu pre verejné obstarávanie tak, ako to uvádza čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona. Z listu predsedu Úradu pre verejné obstarávanie zo 14. decembra 2006 bolo zrejmé, že verejná funkcionárka mala v roku 2005 mesačný plat 43 100 Sk a poberala i ďalšie finančné náhrady rôzneho charakteru (paušálne náhrady, náhrady mzdy, odstupné a pod.) bez uvedenia ich celkovej výšky. Z tohto oznámenia bolo zrejmé, že verejná funkcionárka v uvedenom roku neodpracovala celých 12 mesiacov, a preto pri výpočte výšky pokuty výbor nepoužil ustanovenie čl. 9 ods. 15 ústavného zákona, ale vychádzal z „funkčného platu“ verejnej funkcionárky v roku 2005. Výbor bol toho názoru, že postupuje v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona, avšak priznáva, že s poukazom na doterajšiu rozhodovaciu prax ústavného súdu v obdobných konaniach nerozhodol v správnej výške a bude na ústavnom súde, aby túto

výšku pokuty upravil. Výbor ďalej poukázal na nález ústavného súdu č. k. I. ÚS 57/07-24, v ktorom ústavný súd zrušil rozhodnutie výboru vo výške nad sumu zodpovedajúcu výpočtu podľa čl. 9 ods. 12 ústavného zákona. V danom prípade bude potrebné rozhodnúť o zrušení napadnutého rozhodnutia nad sumu 26 984 Sk.

c) K výhradám týkajúcim sa formálno-právnej stránky rozhodnutia výbor uviedol, že nie sú právne relevantné, pretože výbor pri predmetnom konaní postupoval plne v intenciách čl. 9 ústavného zákona a vydal toto rozhodnutie na základe úplne zisteného skutkového stavu, z ktorého vyplýva, že verejná funkcionárka si nebola vedomá svojej povinnosti podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona k 31. marcu ešte ďalší rok od skončenia výkonu verejnej funkcie v kontexte s čl. 3 ods. 1 ústavného zákona. Procesné úkony vykonal výbor v súlade s čl. 9 ods. 9 ústavného zákona, keď uznesenie bolo prijaté všetkými hlasmi prítomných poslancov, a výhrada nezaslania tlačiva súvisí s neprítomnosťou verejnej funkcionárky v Slovenskej republike. Výbor však nie je povinný verejných funkcionárov upozorňovať osobitne na ich povinnosti, ktoré si majú plniť na základe ústavného zákona.

Napokon výbor navrhol, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie v časti, v ktorej bola sťažovateľke uložená pokuta nad sumu 26 984 Sk, zrušil a v jeho zvyšnej časti potvrdil. Súčasne navrhol, aby ústavný súd nepriznal navrhovateľke náhradu trov konania, pričom uvedený návrh neodôvodnil.

II.

Z obsahu návrhu vrátane jeho príloh, zo spisu výboru, z vyjadrenia výboru, ako aj z obsahu predložených listinných dôkazov obsiahnutých v spise ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 91/07 ústavný súd zistil, že navrhovateľka vykonávala funkciu predsedníčky Úradu pre verejné obstarávanie do 9. marca 2005, keď bola z uvedenej funkcie odvolaná.

Výbor na svojej 4. schôdzi uznesením č. 56 zo 16. októbra 2006 začal podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu proti navrhovateľke konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov pre porušenie povinnosti podať oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov do 31. marca 2006

v zmysle čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Uvedenú skutočnosť výbor oznámil navrhovateľke listom č. VP/106/06-K z 24. októbra 2006 doručeným navrhovateľke (jej splnomocnencovi) 13. novembra 2006, v prílohe ktorého jej zaslal predmetné uznesenie a zároveň ju vyzval, aby sa k veci vyjadrila.

Navrhovateľka sa listom doručeným výboru 21. novembra 2006 vyjadrila, že bola vládou Slovenskej republiky odvolaná z funkcie 9. marca 2005. Pretože sa majetkové priznanie malo podávať podľa stavu majetku k 31. marcu 2006, keď už nebola vo funkcii, domnievala sa, že už nie je potrebné ho zaslať. Myslela si, že ide o administratívny nedostatok na tlačive, na ktorom sú uvedené rozporné termíny. Napriek uvedeným pochybnostiam zaslala navrhovateľka na základe upozornenia tajomníka výboru majetkové priznanie 13. novembra 2006.

Nadväzne na to výbor na svojej 6. schôdzi uznesením č. 151 zo 4. decembra 2006 v konaní proti navrhovateľke č. VP/106/06-K konštatoval, že navrhovateľka ako verejná funkcionárka - bývalá predsedníčka Úradu pre verejné obstarávanie - porušila povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu tým, že nepodala oznámenie podľa čl. 7 ústavného zákona, za čo jej uložil pokutu v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára.

Na základe žiadosti predsedu výboru a následného oznámenia predsedu Úradu pre verejné obstarávanie č. 155-P/12-2006 zo 14. decembra 2006 bolo 30. januára 2007 vydané pod č. VP/106/06-K „Rozhodnutie Výboru (...) zo dňa 4. decembra 2006,“ ktorým výbor konštatoval, že navrhovateľka nepodala oznámenie podľa čl. 7 ústavného zákona, v stanovenej lehote, čím porušila povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, a uložil jej pokutu v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, a to vo výške 43 100 Sk.

V odôvodnení svojho rozhodnutia výbor okrem iného uviedol:

„Výbor dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že je nesporné, že uvedená verejná funkcionárka porušila ústavný zákon a preto prijal uznesenie, ktorým sa menovanej verejnej funkcionárke Ing. R. M., bývalej predsedníčke úradu pre verejné obstarávanie

ukladá pokuta za porušenie povinnosti uloženej v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona vo výške jednomesačnej odmeny verejného funkcionára. Uvedené rozhodnutie bolo dňa 4. decembra 2007 schválené uznesením č. 151.“

Predmetné rozhodnutie č. VP/106/06-K zo 4. decembra 2006 bolo navrhovateľke doručené 19. februára 2008.

III.

Podľa relevantnej časti čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu je verejný funkcionár povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie ústavným zákonom stanovené údaje.

Podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu začne výbor konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov (ďalej len „konanie“) z vlastnej iniciatívy, ak jeho zistenia nasvedčujú tomu, že verejný funkcionár v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje alebo že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom.

Podľa druhej vety čl. 9 ods. 3 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu ak sa konanie začína z vlastnej iniciatívy orgánu príslušnému podľa odseku 1 (t. j. výboru, pozn.), konanie je začaté dňom, keď orgán podľa odseku 1 urobil prvý úkon voči verejnému funkcionárovi, proti ktorému sa vedie konanie.

Podľa čl. 9 ods. 5 prvej vety ústavného zákona o ochrane verejného záujmu orgán podľa odseku 1 (v danom prípade výbor, pozn.) rozhodne vo veci do 60 dní odo dňa začatia konania.

Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 alebo

čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie obsahuje aj povinnosť zaplatiť pokutu podľa odseku 10.

Podľa čl. 9 ods. 10 písm. c) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pokuta sa ukladá v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, ak ide o porušenie povinnosti podať oznámenie podľa čl. 7 v lehote ustanovenej v čl. 7.

Podľa čl. 9 ods. 15 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu na účely tohto ústavného zákona sa mesačným platom verejného funkcionára rozumie jedna dvanástina z jeho ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok za výkon verejnej funkcie.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru ústavnému súdu v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde konanie sa začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (ďalej len „orgán“). Podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde účastníkom konania je navrhovateľ a orgán, ktorý vydal rozhodnutie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73a ods. 2 zákona o ústavnom súde o podaní návrhu platí § 20. K návrhu sa pripojí napadnuté rozhodnutie orgánu podľa odseku 1. Podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade označené rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že navrhovateľka vo svojom návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru v zásade nespochybňuje (okrem výhrady, ktorou sa ústavný súd nemohol zaoberať, keďže ju navrhovateľka neuplatnila v pôvodnom konaní, podrobnosti pozri bod 2.1 tejto časti odôvodnenia), že nepodala v stanovenej lehote (do 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie) oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Skutočnosť, že navrhovateľka nepodala v stanovenej lehote predmetné oznámenie, nebola počas prebiehajúceho „konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov“ medzi účastníkmi (navrhovateľkou a výborom) sporná.

1. Navrhovateľka v podstatnej časti návrhu namietala správnosť určenia pokuty (jej výšky). Argumentovala tým, že výška uloženej pokuty nezodpovedá zneniu (ústavného) zákona. V súvislosti s týmto tvrdením navrhovateľky výbor vychádzajúc z nálezů ústavného súdu I. ÚS 57/07 súhlasil, že výpočet pokuty bol nesprávny. Správna výška pokuty má aj podľa výboru byť 26 984 Sk.

Z ustanovenia § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde v spojení so štvrtou vetou čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu vyplýva, že predmetom konania o preskúmaní rozhodnutia vo veciach ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, v rámci ktorého ústavný súd plní funkciu orgánu rozhodujúceho o opravnom

prostriedku proti rozhodnutiu výboru, je iba posúdenie konania verejného funkcionára z hľadiska jeho konformnosti s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Tomu zodpovedá aj zákonná úprava rozhodovania ústavného súdu v tomto konaní - zrušením namietaného rozhodnutia výboru (ak senát ústavného súdu po jeho preskúmaní zistí, že konanie verejného funkcionára nebolo v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu) alebo potvrdením rozhodnutia výboru (ak po jeho preskúmaní dospeje senát ústavného súdu k záveru, že konanie verejného funkcionára bolo v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu).

Navrhovateľka vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu výboru vydanému v konaní podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu však v danom prípade namieta pochybenie v tom zmysle, že pokuta (jej výška) jej bola výborom uložená nesprávne.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v zmysle § 73a a § 73b zákona o ústavnom súde v konaní o preskúmaní rozhodnutia výboru vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je námietka procesných i hmotnoprávných vád v rámci konania a rozhodnutia výboru takou otázkou, do ktorej ústavnému súdu neprislúcha zásadne ingerovať.

V okolnostiach prípadu by však nezaobranie sa prípadným porušením kogentnej normy obsiahnutej v čl. 9 ods. 15 a 16 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, a tým i schválenie postupu a rozhodnutia výboru bez toho, aby sa ústavný súd zaoberal, či bola správne určená výška uloženej pokuty, znamenalo podľa názoru ústavného súdu nadmerne formalistický prístup pri aplikácii práva vytykaný v rade rozhodnutí zo strany ústavného súdu všeobecným súdom (napr. IV. ÚS 26/06).

Ústavný súd musí mať na zreteli, že pri svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, koncepciu a interpretáciu právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu a pri riešení konkrétnych prípadov nesmie opomínať, že prijaté riešenie musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti. Vzhľadom na to považuje ústavný súd za potrebné, aby zahrnul do predmetu svojho skúmania v danej veci aj otázku správnosti výšky uloženej pokuty v konaní podľa ústavného zákona

o ochrane verejného záujmu. Nutnosť takéhoto postupu vyplýva z toho, že konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konštruované na princípe jednoinštančného konania, v ktorom je vylúčené podanie opravných prostriedkov. Táto skutočnosť vyžaduje od ústavného súdu zvlášť citlivý prístup pri hodnotení vytýkaných nedostatkov namietaného rozhodnutia s tým, že odmietnutie návrhu v časti týkajúcej sa vytýkanej nesprávnosti rozhodnutia výboru pre nedostatok právomoci ústavného súdu by mohlo znamenať zásah do sféry regulovanej a chránenej predpismi najvyššej právnej sily, čím by mohlo dôjsť k spôsobeniu zásahu takej intenzity, ktorý by zakladal ich porušenie (porovnaj IV. ÚS 1/07).

Pri preskúmaní navrhovateľkou namietaného rozhodnutia výboru ústavný súd prihliadol na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy (IV. ÚS 77/02). Tento záver o ústavne súladnom výklade aplikovanej právnej normy sa vzťahuje v celom rozsahu aj na otázku dôvodnosti návrhu na začatie konania podľa § 73a a § 73b zákona o ústavnom súde a na výklad, či predpoklady tejto dôvodnosti z ústavného hľadiska boli, alebo neboli splnené.

Výklad týchto predpokladov však nemôže byť taký formalistický, aby sa ním v konečnom dôsledku nielen zmaril účel požadovanej súdnej ochrany, ale aj zabránilo v prístupe k súdnej ochrane z dôvodov, ktoré nemožno v právnom štáte v žiadnom prípade pričítať účastníkovi konania, ktorý sa tejto ochrany domáha (IV. ÚS 156/03, IV. ÚS 26/06).

Z uvedených dôvodov sa ústavný súd v konaní o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov nemôže v niektorých osobitných prípadoch obmedziť iba na posúdenie otázky, či navrhovateľ ako verejný funkcionár v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, alebo či porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom.

Ústavný súd zo svojho postavenia ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti [čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)] musí pri uplatňovaní

svojej právomoci brať zreteľ aj na dodržiavanie procesných zásad zaručujúcich právo na spravodlivý proces garantované čl. 46 a nasl. ústavy.

Tak je to aj v danom prípade, keď ústavný súd s prihliadnutím na zistené skutočnosti a svoju funkciu vyplývajúcu mu z čl. 124 ústavy dospel k názoru, že je daný dôvod na to, aby sa zaoberal aj výhradami navrhovateľky smerujúcimi proti výške uloženej pokuty, zohľadniac nielen obsah čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu (z ktorého výlučného znenia vychádzal výbor pri určení výšky uloženej pokuty), ale tiež obsah čl. 9 ods. 15 a 16 ústavného zákona, ktoré nepochybne súvisia so základom i výškou uloženej pokuty. Ústavný súd sa teda v danom prípade nemôže obmedziť len na posúdenie konformnosti konania navrhovateľky vo väzbe na povinnosti vyplývajúce pre ňu z ústavného zákona, ale musí prihliadnuť aj na príčinnú súvislosť medzi týmto konaním a následnou sankciou, t. j. zákonným určením výšky pokuty podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) a čl. 9 ods. 15 a 16 v rámci samotného rozhodnutia výboru.

Výbor k výhradám navrhovateľky k určení výšky pokuty uviedol, že (pokuta) bola určená na základe oznámenia predsedu Úradu pre verejné obstarávanie zo 14. decembra 2006 a je plne v súlade s čl. 9 ods. 1 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, keďže navrhovateľka nevykonávala verejnú funkciu 12 mesiacov, nebol dôvod použiť na výpočet sankcií ustanovenie čl. 9 ods. 15 alebo čl. 9 ods. 16 ústavného zákona.

Výbor pôvodne vychádzal z názoru, že pri určení výšky uloženej pokuty nemal vychádzať z čl. 9 ods. 15 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, lebo navrhovateľka v predchádzajúcom roku nevykonávala verejnú funkciu 12 mesiacov, a teda potom platí, že v takom prípade [vychádzajúc zo znenia čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu] treba vychádzať z jednomesačnej odmeny v predchádzajúcom roku, ktorá bola navrhovateľke určená v sume 43 100 Sk. K uvedenému ústavný súd dodáva, že navrhovateľka v priebehu roku 2005 odmenu v uvedenej sume (ako funkčný plat) dostávala iba prvé dva mesiace a v treťom mesiaci (marec 2005) bola k 9. marcu odvolaná. Navyše platí už uvedené, že v skutočnosti navrhovateľka v tomto období dostávala funkčný plat v sume 47 500 Sk, a nie v sume 43 100 Sk.

Pôvodný názor výboru teda podmieňoval aplikáciu čl. 9 ods. 15 ústavného zákona iba na prípady, keď verejný funkcionár (v danom prípade navrhovateľka) mal príjem za výkon verejnej funkcie aj počas celého predchádzajúceho roka. Toto ale z obsahu čl. 9 ods. 15 ústavného zákona nevyplýva. Z dispozície právnej normy vyjadrenej v čl. 9 ods. 15 ústavného zákona podľa ústavného súdu nepochybne vyplýva nemožnosť fakultatívneho podmieňovania, jeho aplikácie (ak verejný funkcionár disponoval odmenou za celý predchádzajúci rok) alebo odmietnutia jeho aplikácie (ak verejný funkcionár nedisponoval odmenou za celý predchádzajúci rok) zo strany výboru. Citovaná právna norma jednoznačne uvádza, že „na účely tohto ústavného zákona“, teda aj v súvislosti s čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu (o tento prípad išlo v danej veci) „sa mesačným platom verejného funkcionára rozumie jedna dvanástina z jeho ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok za výkon verejnej funkcie“. Z uvedeného potom vyplýva, že vymedzená definícia „mesačného platu verejného funkcionára“ platí pre všetky prípady, keď citovaný ústavný zákon hovorí o mesačnom plate verejného funkcionára, iba ak by výslovne uviedol niečo iné (čo ale nie je tento prípad).

V súvislosti s tým treba uviesť, že zmyslom a účelom ústavného zákona o ochrane verejného záujmu je predovšetkým zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií, ktorý má zamedziť vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s verejným záujmom v súvislosti s výkonom svojej funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne postavenia s ňou spojeného, na osobný prospech.

Podľa názoru ústavného súdu výklad a aplikácia právnej normy, pokiaľ jej normatívny text nie je dostatočne zrejмый, má zodpovedať požiadavke právnej istoty (ako imanentnej súčasť princípu právneho štátu vyjadreného v čl. 1 ods. 1 ústavy) a zároveň má byť primeraná obsahu a účelu právnych vzťahov, ktoré majú byť ňou regulované.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že výbor vychádzal z nesprávneho základu pre určenie pokuty pre navrhovateľku. V zhode s tvrdením navrhovateľky a obsahom potvrdenia Úradu pre verejné obstarávanie za rok 2005 (predloženého navrhovateľkou) vyplýva, že príjem navrhovateľky za výkon verejnej funkcie v roku 2005 predstavoval sumu

323 807 Sk, z ktorej 1/12 predstavuje sumu 26 984 Sk. Z uvedeného potom vyplýva, že odmena za jeden mesiac predstavuje sumu 26 984 Sk.

Na základe uvedeného ústavný súd zistil nesúladosť časti napadnutého rozhodnutia s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu. Majúc pritom na zreteli svoju úlohu, ktorú plní v opravnom konaní, v rámci ktorého výlučne jemu prislúcha na základe špecifickej právomoci zasiahnuť do rozhodnutia výboru, dospel s poukazom na uvedené k záveru, že v danom prípade mal výbor pri uložení pokuty postupovať v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. c) v spojitosti s čl. 9 ods. 15 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a pokutu navrhovateľke určiť vo výške 26 984 Sk.

Ústavný súd vzhľadom na tieto dôvody rozhodnutie výboru sp. zn. VP/106/06-K zo 4. decembra 2006, ktorým bola navrhovateľke uložená pokuta, týmto nálezom v časti nad sumu 26 984 Sk zrušil (bod 1 výroku) a vo zvyšnej časti rozhodnutie potvrdil (bod 2 výroku).

2. V súvislosti s ostatnými námietkami navrhovateľky ústavný súd nezistil také právne významné skutočnosti, ktoré by mali za následok spochybnenie namietaného uznesenia výboru (nad rámec uvedený v bode 1 v III. časti odôvodnenia).

2.1 Navrhovateľka v návrhu podanom ústavnému súdu (skôr nie, pozn.) uviedla, že *„odporca vôbec neriešil skutočnosť, či som verejným funkcionárom vymedzeným v čl. 8 ods. 1, a či sa vôbec povinnosť podľa čl. 8 ods. 5 na mňa vzťahuje“*. Na uvedené reagoval výbor tak, že *„výbor túto skutočnosť preskúmal v konaní i tým, že verejná funkcionárka sa k návrhu na začatie konania (uznesenie č. 66 zo 16. 10. 2006) vyjadrila listom 20. 11. 2006, kde túto skutočnosť nenamietala. O tom, že si bola vedomá toho, že spĺňa kritériá uvádzané v čl. 8 ods. 1 ústavného zákona svedčí i fakt, že dodatočne toto oznámenie dňa 23. 10. 2006 podala. Okrem iného s ohľadom na charakter zastávanej verejnej funkcie (vedúca ústredného orgánu štátu - Úrad pre verejné obstarávanie) a agendu tohto úradu o tom výbor ani nemal pochybnosti. V tomto smere ide len o účelovú obranu, pretože skutočnosť, že by nespĺňala predpoklady uvedené v čl. 8 ods. 1 vôbec nespochybňuje a ani nepredkladá vo veci žiadne argumenty a dôkazy.“*

Ústavný súd konštatuje, že navrhovateľka predmetnú výhradu neuplatnila v pôvodnom konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, hoci jej bola (mala byť) známa od začiatku tohto konania. Podľa názoru ústavného súdu právny rámec prieskumného konania podľa čl. 10 ods. 2 poslednej vety ústavného zákona o ochrane verejného záujmu („rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky je konečné“), ako aj jedenásteho oddielu zákona o ústavnom súde (ústavný súd môže rozhodnutie orgánu iba potvrdiť alebo zrušiť) neumožňuje v tomto konaní úspešne uplatniť námietku, ktorá nebola uplatnená v pôvodnom konaní. Výnimku predstavujú napr. námietky rozporujúce výšku uloženej pokuty či iné podstatné okolnosti, ktoré vyplynú až zo samotného rozhodnutia výboru a dotknutému verejnému funkcionárovi predtým neboli známe.

Z uvedených dôvodov sa ústavný súd uvedenou námietkou navrhovateľky nezaoberal.

2.2 Navrhovateľka taktiež namietala skutočnosť, že výbor nedodrжал lehotu na rozhodnutie uvedenú v čl. 9 ods. 5 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Ústavný súd k navrhovateľkinej námietke o prekročení 60-dňovej lehoty ustanovenej v čl. 9 ods. 5 ústavného zákona výborom poznamenáva, že keďže konanie bolo začaté uznesením výboru zo 16. októbra 2006, niet teda pochybností o tom, že táto lehota bola prekročená.

Vychádzajúc z konštantnej judikatúry (III. ÚS 22/07, III. ÚS 23/07, III. ÚS 21/07) ústavný súd zotrváva naďalej na názore, že keďže v právnom poriadku Slovenskej republiky absentuje úprava následkov prekročenia tejto lehoty, jej uplynutie sa nespája so žiadnym právnym účinkom. Na základe tohto poznatku možno dospieť k záveru, že výbor mohol rozhodnúť aj po uplynutí stanovenej lehoty.

Je však v záujme dodržiavania princípov právneho štátu, najmä právnej istoty účastníka konania, aby výbor vydával rozhodnutia v primeranej lehote, aj keď má táto

lehota poriadkový charakter. Výbor je povinný postupovať podľa čl. 2 ods. 2 ústavy, je teda povinný rešpektovať aj lehoty uvedené v ústavnom zákone.

2.3 Navrhovateľka namietala aj skutočnosť, že výbor nepreukázal, že pri hlasovaní 4. decembra 2006 bolo jeho rozhodnutie prijaté požadovaným kvórom hlasov poslancov. Ústavný súd v tomto ohľade relevantné porušenia nezistil.

3. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby plne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd zohľadnil v okolnostiach danej veci fakultatívnosť a „odôvodnenosť“ (čiastočný úspech navrhovateľky v konaní) jeho rozhodovania o trovách konania, preto o trovách konania nerozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. júna 2008